

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

การบริหารสถานศึกษาเป็นศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ถือได้ว่าเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่ต้องกำหนดแบบแผนวิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะทำให้งานนั้นบรรลุจุดหมายที่วางไว้ (ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2554 : 8) การบริหาร การศึกษามีจุดหมายที่กำหนดไว้คือ การดำเนินงานที่ทำให้เกิดผลในสิ่งที่ควรเกิดขึ้นเพื่อเป็น สิ่งดีงามของการพัฒนาประสิทธิผลจึงเป็นการดำเนินการให้สามารถบรรลุผลตามจุดหมาย ที่ต้องการได้อย่างครบถ้วน เหมาะสมและดีงาม (เอกชัย กี่สุขพันธ์ และคณะ. 2553 : 27) ผู้บริหาร สถานศึกษาเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ ที่ช่วยในการขับเคลื่อนนโยบาย และกำหนดทิศทางในการ ดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายและก่อให้เกิดศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนให้เกิด ประสิทธิภาพอย่างสูงสุด โดยต้องอาศัยการกำหนดขั้นตอนวิธีการอย่างเป็นระบบ มีการจัดการ ทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรด้านอื่น ๆ ให้คุ้มค่าที่สุด รวมถึงการประเมินผลเพื่อนำผลที่ได้ นำกลับมาแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องและเหมาะสม อีกทั้งยังต้องคอยช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุน และแก้ปัญหาของผู้ใต้บังคับบัญชาที่เกิดขึ้น จากการปฏิบัติงานตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา (การดี อนันต์นารี. 2557 : 3) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการทำงานขององค์กร ทั้งนี้ การบริหารที่มีความพร้อม มีการกำหนดแบบแผนที่ชัดเจน ย่อมนำองค์กรสู่ความสำเร็จหรือบรรลุ เป้าหมายของการทำงาน (พิมพ์พร จารุจิตร. 2559 : 104)

สถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพนั้นสืบเนื่องมาจาก ความสามารถในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาที่สามารถสร้างประสิทธิผล ให้เกิดขึ้นได้ ย่อมได้รับการยกย่องและยอมรับจากบุคคลในสังคม ประสิทธิภาพในการบริหาร สถานศึกษา เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงข้อมูลด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล อันเนื่องมาจากการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ถือว่าประสิทธิผลนั้นเป็นองค์ประกอบของ ความสำเร็จแต่เป็นสิ่งที่ไม่คงที่เสมอไป หากไม่มีการพัฒนารวมถึงประสิทธิผลนั้นเป็นเกณฑ์ ที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของสถานศึกษา (จันทร์ธานี สงวนนาม. 2553 : 188-189) และการทำ ในสิ่งที่ถูกต้อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ซึ่งเรื่องนี้เกี่ยวกับการเลือกเป้าหมายที่เหมาะสม และสามารถดำเนินการได้ตามนั้น ก่อให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นจุดเน้นที่สำคัญ ของการบริหาร (เฉลิมชัย หาญกล้า. 2559 : 15) ซึ่งสถานศึกษาสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย

ของสถานศึกษาได้ ประกอบด้วย นักเรียน ที่เป็นผลผลิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สามารถพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติเชิงบวก สถานศึกษาสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และสามารถแก้ปัญหาภายในและบุคลากร มีความพอใจในงานที่กระทำ เป็นต้น (ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร และคณะ. 2553 : 22)

การบริหารสถานศึกษาจะมีประสิทธิผลได้นั้น ผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะว่าการบริหารงานที่ดีจะช่วยให้งานบริหารดำเนินไปอย่างราบรื่น มีระบบไม่สับสน และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารที่ดีจะต้องมีทักษะในการใช้กระบวนการบริหารทุกขั้นตอน (สัมมา รณิธย์. 2560 : 94) จะเห็นได้ว่าบุคคลที่มีความสำคัญต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา คือผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ทำให้เกิดความสำเร็จของสถานศึกษา และเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ การใช้สติปัญญาเพื่อสร้างสรรค์ผลงานและการแก้ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี มีอารมณ์ที่มั่นคง เชื่อมมั่นในตนเอง มีมารยาทของสังคม มีมนุษยสัมพันธ์ดี ตระหนักในคุณค่าของผู้ใต้บังคับบัญชา มีความจริงใจ มองโลกในแง่ดี และเป็นผู้มีความมุ่งมั่นมีจิตสำนึก มีความปรารถนาที่จะปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย (พรสวัสดิ์ ศิริศาสนันท์. 2555 : 10-11) ซึ่งคุณลักษณะงานที่ผู้นำจำเป็นต้องมี 9 ประการ ได้แก่ มีการกำหนดเป้าหมายของกลุ่ม มีบรรทัดฐานและค่านิยมของกลุ่ม รู้จักสร้างและใช้แรงจูงใจ มีการบริหารจัดการ มีความสามารถในการปฏิบัติการ สามารถอธิบายสื่อสารได้ เป็นตัวแทนของกลุ่มแสดงถึงสัญลักษณ์ของกลุ่ม และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Gardner. 1983 ; อ้างใน จอมพงศ์ มงคลวนิช. 2556 : 199)

ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายความว่า ลักษณะหรือพฤติกรรมในการนำผู้อื่น ประสานงานผู้อื่นด้วยการสร้างแรงบันดาลใจ สร้างแรงจูงใจ สร้างบรรยากาศ โดยการคิดนอกกรอบด้วยวิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ (ธีระ รุญเจริญ. 2554 : 80) และปรับกระบวนการในการทำงานต่าง ๆ ในองค์กรให้มีความง่าย คล่องตัวและยืดหยุ่นมากขึ้น (พสุ เดชะรินทร์. 2553 : 35) การศึกษาเป็นเครื่องมือของการสร้างอย่างสร้างสรรค์ก่อให้เกิดผลผลิตในทางสร้างสรรค์เป็นผลผลิตใหม่ ๆ ที่เกิดจากความคิดสติปัญญา ผู้บริหารการศึกษาต้องมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อย่างมีความรับผิดชอบตลอดเวลา และที่สำคัญจะต้องเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ใหม่ ๆ ในการนำองค์กรสู่ความสำเร็จ (ไพฑูรย์ ลินลารัตน์. 2553 : 10) เป็นองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ที่เหมาะสมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย การมีความเป็นผู้นำ การมุ่งมั่น การมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีม การมีทัศนคติด้านบวก การมีความสามารถในการปรับตัว การมีความรู้และความสามารถทางเชาวน์ปัญญา การมีบุคลิกภาพที่ดี และการมีความสามารถในการสื่อสาร (นเรศ บุญช่วย และคณะ. 2555 : 158)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีโรงเรียนทั้งหมด 87 โรงเรียน ตามบริบทของพื้นที่พบว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ได้กำหนดทิศทางการจัดการศึกษาที่มุ่งให้เกิดประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา บนพื้นฐานค่านิยมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ที่ว่า “มุ่งมั่น สร้างสรรค์ประสิทธิผล” ดังนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสภาพสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบันด้วยการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษามีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ 2563 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 2. 2563 : 19)

จากความสำคัญของประสิทธิผลของสถานศึกษาซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญที่สุดของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องดำเนินการให้ประสบผลสำเร็จ ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 เพื่อให้ผลการวิจัยเป็นข้อมูลที่สำคัญในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารสถานศึกษาในภาพรวมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

ประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ นำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในปรับปรุงและพัฒนาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายและประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 ปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 84 คน และครูผู้สอน จำนวน 989 คน รวมทั้งหมด 1,073 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2. 2563 : 51)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 ปีการศึกษา 2563 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 – 610 ; อ้างถึงในวาริ เพ็งสวัสดิ์. 2553 : 39-40) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นจำแนกตามอำเภอที่อยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 22 คน และครูผู้สอน จำนวน 263 คน รวมทั้งหมด 285 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพยากรณ์ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 ประกอบด้วย

- 1.1 ด้านความสามารถในการปรับตัว
- 1.2 ด้านการทำงานเป็นทีม
- 1.3 ด้านความคิดสร้างสรรค์
- 1.4 ด้านการสร้างแรงจูงใจ

2. ตัวแปรเกณฑ์ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 ประกอบด้วย

- 2.1 ด้านการส่งเสริมการปฏิบัติงานของครู
- 2.2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
- 2.3 ด้านบรรยากาศการเรียนรู้
- 2.4 ด้านความสำเร็จของผู้เรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังนี้

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมในการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของเขต 2 ที่มีความสามารถผลักดันให้ผู้ร่วมงาน ร่วมกันปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ประสานงานกับผู้อื่นด้วยการสร้างแรงบันดาลใจ สร้างแรงจูงใจ เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านความสามารถในการปรับตัว หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของเขต 2 มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับเหตุการณ์และสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นจริง มีการปรับกระบวนการบริหารสถานศึกษาให้มีความคล่องตัวและยืดหยุ่น ตามสถานการณ์ มีความสามารถในการคาดการณ์ล่วงหน้าเพื่อใช้ในการวางแผนการปฏิบัติงาน นำการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้นำที่มีความรู้ มีเชาวน์ปัญญา มีความรับผิดชอบในการปรับปรุงวิธีการทำงาน ให้มีความเหมาะสม มุ่งความสำเร็จและนำไปสู่การทำงานที่มีประสิทธิภาพ

2. ด้านการทำงานเป็นทีม หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 มีความเป็นผู้นำที่มีความสามารถในการบริหารบุคคลในหน่วยงานให้ทำงานร่วมกันเป็นทีม เสริมสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน เพื่อให้ทุกคนเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ การสร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นทีมด้วยการแบ่งปันประสบการณ์ รับฟังความคิดเห็นจากทุกคนในทีม ส่งเสริมให้ทุกคนเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ผลงาน สร้างความสำนึกในความรับผิดชอบร่วมแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พัฒนาทักษะการทำงานแบบเป็นทีมให้สูงขึ้น โดยให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน

3. ด้านความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 เป็นบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ใหม่อยู่ตลอดเวลา โดยการแสวงหาความรู้และแนวคิดใหม่ ๆ พร้อมทั้งปฏิบัติงานด้วยการคิดหลายมิติ คิดบวก มีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม เปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความคิดเห็น มีความสามารถชักนำ กระตุ้น ให้บุคลากรในหน่วยงานให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน การคิดนอกกรอบในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการคิดสร้างสรรค์

4. ด้านการสร้างแรงจูงใจ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 มีความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ หรือสร้างแรงจูงใจ ผลักดันให้ครูและผู้ร่วมงานมีความกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ร่วมกันกล้าคิด กล้าตัดสินใจ แนวคิดอย่างหลากหลายมิติ สร้างบรรยากาศในการทำงานให้ผู้ร่วมงานเกิดความคิดแบบสร้างสรรค์

มีการคิดนอกกรอบ ลงมือปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์ พร้อมทั้งแก้ปัญหาด้วยวิธีการและกระบวนการใหม่ ๆ กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานรับผิดชอบร่วมกัน สนับสนุนการสร้างสรรค์นวัตกรรมต่าง ๆ ที่มุ่งสู่จุดมุ่งหมายขององค์กรหรือหน่วยงานที่กำหนดไว้

ประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสำเร็จของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านการส่งเสริมการปฏิบัติงานของครู หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 มีการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ครูมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานด้วยกระบวนการให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิดวางแผน ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ความสำเร็จของงาน ส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น มีจิตสำนึกในการทำงาน เพื่อส่วนรวม มีความยืดหยุ่น และไว้วางใจกัน ส่งเสริมให้เกิดการยอมรับความสามารถทางวิชาการของเพื่อนร่วมงาน มีเจตคติที่ดีในการทำงาน ผู้บริหารให้การสนับสนุนความต้องการของครู ใส่ใจต่อการพัฒนาในวิชาชีพของครู และกระตุ้นให้ครูมีการพัฒนาวิชาชีพ

2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 มีการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ชัดเจน เหมาะสมต่อบริบทของสถานศึกษา มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตร เพื่อนำผลไปพัฒนาและสามารถนำไปจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ ครูจัดการเรียนรู้เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการจัดการเรียนรู้อย่างท้าทาย โดยใช้เวลาและความสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและครูมีการให้ข้อมูลป้อนกลับในทางบวกแก่ผู้เรียน

3. ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 มีการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้มีสภาพแวดล้อมเชิงกายภาพที่เพียงพอต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต จัดอาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการ แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดสถานที่ไว้บริการผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนอย่างเพียงพอ ชุมชนมีการสนับสนุนและความร่วมมือในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา มีวัฒนธรรมของการยอมรับความสามารถของผู้อื่น ความไว้วางใจของครูกับผู้เรียน และสถานศึกษามีการสื่อสารแบบเปิด

4. ด้านความสำเร็จของผู้เรียน หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 มีการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความมีคุณธรรม จริยธรรม มีเจตคติที่ดีในการเรียนรู้ มีกิจกรรมร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในตนเอง มีขวัญกำลังใจในการพัฒนาตนเอง และมีความสามารถในการศึกษาต่อหรือหางานทำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาของ เขต 2

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ โรงเรียนและรองผู้อำนวยการ โรงเรียน
ในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2

ครูผู้สอน หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษาของรัฐ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

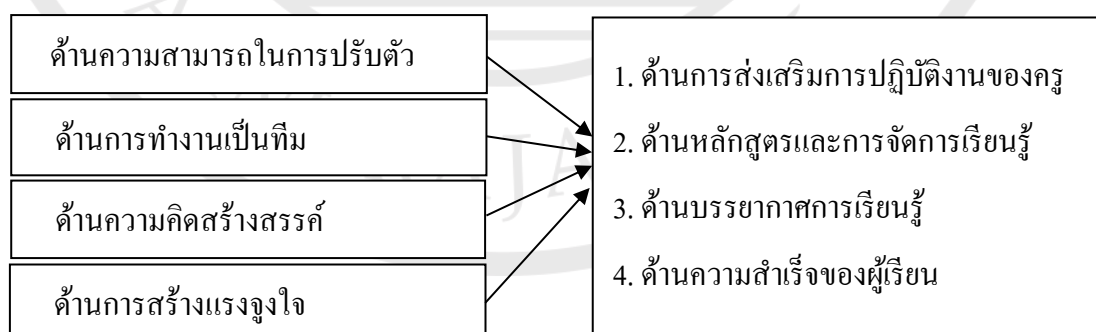
ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของนักการศึกษา
มาสรุปเป็นตัวแปรของการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของเขต 2 ได้เป็น 4 ด้าน คือ ด้านความสามารถในการปรับตัว
ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านการสร้างแรงจูงใจ และวิเคราะห์แนวคิด
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา และประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษามาสรุปเป็น
ตัวแปรของการศึกษาประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาของเขต 2 ได้เป็น 4 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมการปฏิบัติงานของครู ด้านหลักสูตร
และการจัดการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านความสำเร็จของผู้เรียน ใช้เป็นกรอบ
แนวคิดของการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ตัวแปรพหุภาคย์

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

ตัวแปรเกณฑ์

ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 2 ด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2
2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อย่างน้อย 2 ด้าน ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2